

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом»

1. Мета

Метою проєкту наказу «Про затвердження Порядку надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом» (далі – проєкт наказу) є визначення завдань, конкретизація змісту та встановлення вимог щодо організації та забезпечення послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом задля створення можливостей для ефективного формування та підтримки прихильності до лікування, утримання під медичним наглядом та мінімізації ризиків втрати для подальшого спостереження серед даної категорії людей.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні основними причинами переривання лікування серед осіб з туберкульозом є недостатня прихильність до довгострокового лікування з причини низької психологічної мотивації, наявності побічних реакцій на протитуберкульозні препарати, низька соціальна адаптація, наявність складних життєвих обставин та інші. Зазначені чинники суттєво впливають на ефективність лікування і, як наслідок, значно підвищують ризик розвитку хіміорезистентних форм туберкульозу. Зважаючи на пріоритет моделі контрольованого лікування в амбулаторних умовах, виникає необхідність впровадження ефективних підходів щодо утримання на лікуванні осіб з туберкульозом та мінімізації ризиків відриву від лікування.

Одним із таких підходів є надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом. Дана модель вже зарекомендувала себе як ефективний інструмент з попередження завчасного припинення лікування пацієнтом, додержання вимог інфекційного контролю за туберкульозом та підвищення ефективності лікування.

Важливість послуг з підтримки людей, які отримують лікування від туберкульозу зазначена у Державній стратегії у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1415-р. Зокрема, в рамках реалізації стратегічної цілі 3 «Зниження захворюваності та смертності від туберкульозу» Державній стратегії у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1415-р. визначено завдання забезпечити розширення та повноцінне впровадження людино-орієнтованих моделей лікування хворих на туберкульоз з акцентом на впровадження ефективних моделей амбулаторного

лікування із забезпеченням доступу до медико-психосоціального супроводу, забезпечити доступ до нових препаратів та сучасних короткострокових схем у лікуванні туберкульозу, забезпечити щоденне контрольоване лікування та ефективну систему надання соціально-психологічної підтримки та супроводу для осіб, які його потребують, забезпечити доступ хворих на туберкульоз до лікування антиретровірусними препаратами, замісної підтримувальної терапії, лікування вірусних гепатитів, діагностики та лікування побічних ефектів протитуберкульозних препаратів і сприяти проведенню заходів з формування прихильності до лікування. Дана стратегічна ціль базується на засадах Глобальної стратегії Всесвітньої організації охорони здоров'я з ліквідації туберкульозу до 2035 року.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується врегулювати зміст надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом та вимоги до їх надання та визначено:

- структуру послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом;
- правила надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом;
- опис інформаційного забезпечення даної діяльності;
- суб'єкта здійснення моніторингу надання послуг медико-психосоціального супроводу пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

- Конституція України;
- Основи законодавства України про охорону здоров'я;
- Закон України «Про протидію захворюванню на туберкульоз»;
- Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1415-р «Про схвалення Державної стратегії у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація цього проекту наказу не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів, оскільки буде здійснюватися в межах коштів, передбачених Міністерству охорони здоров'я України за бюджетною програмою 2301040 «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями», передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік».

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу потребує проведення публічних консультацій.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілками, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект наказу потребує погодження з Державною регуляторною службою України, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок, Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством цифрової трансформації України.

Проект наказу потребує державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Відповідно до статті 427 Глави 22 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони», Україна взяла на себе зобов'язання щодо попередження і контролю над інфекційними хворобами, такими як туберкульоз.

Проект наказу відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, протоколів до неї та практиці Європейського суду з прав людини.

У проекті наказу відсутні положення, що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Проект наказу потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту наказу матиме вплив на громадське здоров'я, оскільки забезпечення надання послуг з підтримки для людей, які отримують лікування від туберкульозу, дозволить зменшити кількість, випадків втрачених для подальшого спостереження, а також позитивно вплине на прихильність до лікування та ефективність лікування туберкульозу.

Реалізація проєкту наказу не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Реалізація проєкту наказу не матиме впливу на окремі регіони.

Реалізація проєкту наказу не матиме впливу на ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного результату
Пацієнти з чутливим та мультирезистентним туберкульозом	позитивний	Прийняття проєкту наказу сприятиме доступності для пацієнтів з чутливим та мультирезистентним туберкульозом, послуг медико-психосоціального супроводу, що направлені на формування та підтримку прихильності до лікування, утримання на лікуванні осіб з захворюванням на туберкульоз та мінімізації ризиків втрати для подальшого спостереження, відновлення та збереження здоров'я, попередження прогресування захворювання на туберкульоз, та покращення якості життя, запобігання проявам стигми та дискримінації отримувачів послуг

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2022 року